

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO ...

TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

VẬN DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC HIỆU
QUẢ PHÂN MÔN HỌC VÀO CHO HỌC SINH LỚP 1
(Bộ sách Chân trời sáng tạo)



Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

I. ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
II. QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN	2
1. Tiến hành khảo sát và phân loại đối tượng học sinh	2
2. Xác định nguyên nhân.....	2
3, Các biện pháp thực hiện	3
Biện pháp 1: Lựa chọn các phương pháp dạy học tích cực trong dạy học Học vần	3
*Biện pháp 2: Rèn kĩ năng đọc viết các âm	7
*Biện pháp 3: Rèn kĩ năng đọc vần và chữ ghi vần.....	10
*Biện pháp 4: Giúp HS Đọc, viết đúng, từ ở phân môn học vần.....	13
*Biện pháp 5: Rèn kĩ năng đọc câu, đoạn ở phân môn học vần	16
III/ Kết quả :	19
IV / Bài học kinh nghiệm :	20

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

- Trong quá trình đổi mới phương pháp và nội dung dạy học của bậc tiểu học với mục tiêu giáo dục toàn diện tất cả các môn học. Trong đó thì Tiếng Việt là một môn học hết sức quan trọng. Nhất là học sinh lớp 1 là lớp đầu cấp và là nền móng của chương trình Tiếng Việt tiểu học nói riêng hiểu biết các môn học khác nói chung. Mà ở lớp 1 Tiếng Việt gồm các phân môn : Học vần, Tập đọc, Tập viết, Chính tả, Kể chuyện, nhưng phân môn Học vần chiếm vị trí then chốt bởi vì:

+ Học vần là môn học khởi đầu của việc học Tiếng Việt và học các môn học khác

+ Học vần trao cho học sinh công cụ ngôn ngữ để sử dụng trong giao tiếp trong học tập, trong cuộc sống. Chương trình Học vần giúp cho học sinh các kiến thức từ chỗ chưa biết chữ thành biết chữ.

+ Ở môn học vần cung cấp cho các em hệ thống âm vị Tiếng Việt và các dạng chữ ghi âm. Giúp học sinh biết ghép âm thành vần các phụ âm đầu để tạo thành tiếng, ghép các tiếng tạo thành từ, biết nghe và đọc được các âm, vần, tiếng, từ, câu. Đồng thời thông qua dạy âm, vần để phát triển vốn từ cho học sinh, Với học sinh lớp 1 là lớp đầu cấp người ta nói: “ Cấp 1 là nền, lớp 1 là móng; Móng có chắc thì nền mới vững”.

- Ở lứa tuổi này các em bắt đầu làm quen với các kỹ năng : Nghe, đọc, nói viết và kỹ năng đọc viết ở phân môn Học vần được hình thành ở các em, giúp các em phát triển tư duy, cảm nhận cái hay, cái đẹp sau mỗi bài học biết được âm, ghép thành vần, hiểu nghĩa của tiếng từ mình vừa đọc, vừa viết. Khi các em biết đọc viết thành thạo các em sẽ có điều kiện học các môn học khác và học lên các lớp cao hơn một cách vững vàng.

Năm học lớp 1B và lớp 1C có 61 em. vào học đúng độ tuổi là 96,7%, Đa số các em đã qua mẫu giáo, song thực tế trước khi vào lớp 1 tỷ lệ học sinh nắm được 29 chữ cái chỉ đạt 60%. Nên đây cũng là một khó khăn trong công tác giảng dạy và đứng lớp của chúng tôi.

-Trước những khó khăn như vậy chúng tôi không nản chí mà luôn cố gắng tìm tòi, lựa chọn phương pháp, hình thức tổ chức dạy học để rèn cho học sinh biết đọc, biết viết một cách thành thạo . Nên có biện pháp như thế nào đọc thông viết thạo sau khi học hết phần Học vần. Nhận thức được tầm quan trọng của việc rèn luyện cho học sinh biết đọc

II.QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN

1. Tiến hành khảo sát và phân loại đối tượng học sinh

- Sau 3 tuần thực học tôi tiến hành khảo sát chất lượng môn Học vần và phân loại như sau:

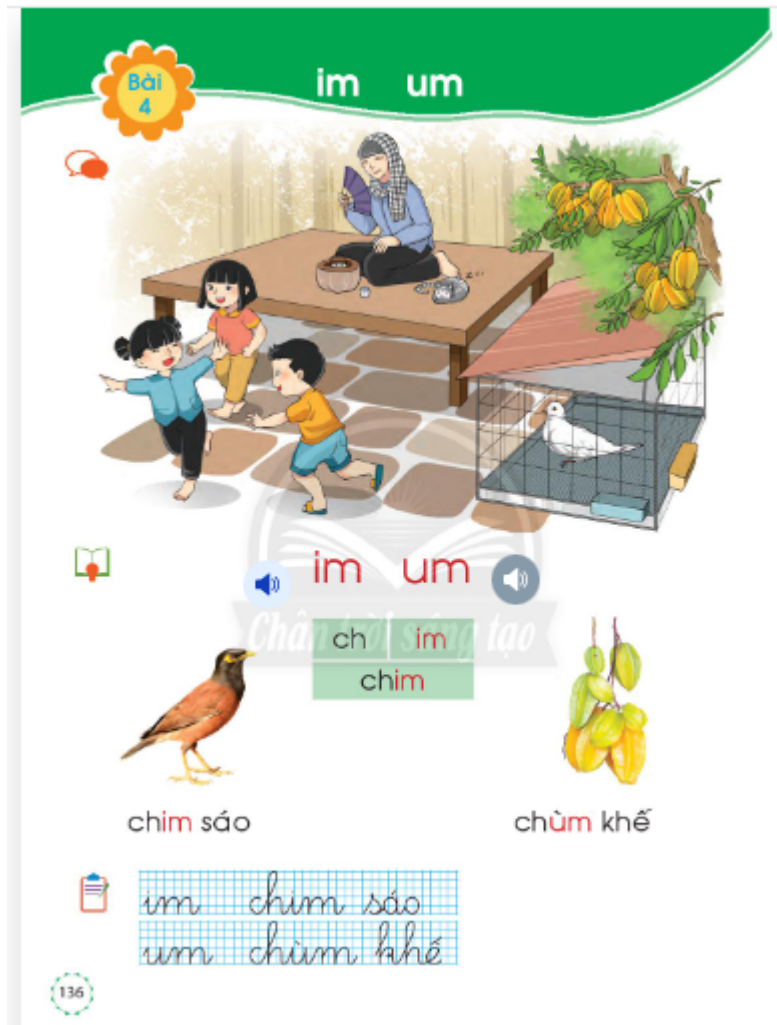
Thời gian khảo sát	stt	Kĩ năng đọc, viết	Tốt	Khá	ĐYC	CDY C
Tuần 3	1	Kĩ năng đọc, viết được âm	18/61	17/61	18/61	8/61
	2	Kĩ năng đọc, viết được vần	18/61	17/61	17/61	9/61
	3	Kĩ năng đọc, viết được tiếng, từ	18/61	17/61	17/61	9/61
	4	Kĩ năng đọc, viết được câu	16/61	18/61	18/61	9/61

- Số lượng học sinh đọc, viết được âm, vần, tiếng, từ chỉ đạt được hơn 50% tổng số học sinh cả lớp, tôi tìm hiểu nguyên nhân như sau

2. Xác định nguyên nhân

Nguyên nhân các em chậm tiếp thu, đọc, viết chưa được phân môn Học vần là:

- Do các em còn ham chơi, không nhớ mặt chữ, không qua lớp mẫu giáo
- Do cuộc sống một số gia đình còn khó khăn về kinh tế nên ít quan tâm đến việc học của con và bên cạnh đó có một vài phụ huynh còn hạn chế về trình độ văn hóa



Ví dụ: Sử dụng phương pháp trò chơi trong dạy học Học vần.

Trò chơi có vai trò quan trọng trong quá trình hình thành nhân cách của trẻ. Trò chơi học tập thúc đẩy mạnh sự phát triển chung của trẻ, giúp cho trẻ xích lại gần nhau, phát huy tính độc lập của các em. Trò chơi là một hoạt động dạy học nhẹ nhàng, hấp dẫn, lôi cuốn học sinh, kích thích hứng thú học tập của học sinh, khơi dậy sự tự nguyện học tập.

Trò chơi “Thi nặn chữ”:

Chuẩn bị: đất nặn, giấy ni-lông để lót khi nặn.

Hình thức chơi: thi đua cá nhân với nhau.

Luật chơi: Sau khi hết hoạt động viết chữ vào bảng con hoặc thời gian cùng cố tiết 2, giáo viên yêu cầu học sinh dùng đất nặn để nặn chữ cái vừa học. Trong

khoảng thời gian 2 phút, em nào nặn đúng, đẹp, nhanh nhất sẽ thắng cuộc. Giáo viên sẽ công bố và tuyên dương những học sinh thắng cuộc.

Trò chơi “Em là họa sĩ” (sử dụng cho tiết ôn tập và kể chuyện (**trang 38 Tiếng Việt 1 bộ sách Chân trời sáng tạo tập 1**))

Chuẩn bị: Một bức tranh đã tô màu khổ lớn, phô to cho mỗi nhóm một bức tranh chưa tô màu, bút màu đủ cho các nhóm.

Hình thức chơi: các nhóm thi đua với nhau.

Luật chơi: Trên bức tranh chưa tô màu, các em hãy tô màu cho bức tranh. Tô màu đỏ vào các ô có chữ b, tô màu xanh vào các ô có chữ v, tô màu vàng vào các ô có chữ l, tô màu tím vào các ô có chữ h, tô màu hồng vào các ô có chữ c. Mỗi nhóm tô trong 5 phút. Giáo viên treo tranh khổ lớn đã tô màu lên bảng.

Học sinh đổi bài để đổi chiều. Giáo viên và học sinh kiểm tra, nhóm nào tô đúng màu, đẹp và nhanh nhất thì nhóm đó sẽ thắng cuộc.

Trò chơi “ Vần gì đã biến mất”.

Giáo viên chuẩn bị sẵn các thẻ gắn các mẫu vần/tiếng lên bảng (hoặc cũng có thể sử dụng phần mềm sử dụng hiệu ứng biến mất/xuất hiện trên giáo án điện tử):

Học sinh quan sát trong 10 giây - khoảng 5 vần:

Ví dụ: âu, êu, iu, yêu, ươu.

Sau đó giáo viên gỡ các thẻ này xuống và lại gắn lên, nhưng giấu đi một vần. Nhiệm vụ của học sinh là nói tên vần đã biến mất. Học sinh nào nói nhanh nhất và đúng sẽ được khen trước lớp.

Ngoài ra, trong dạy học Học vần, tôi thường xuyên lựa chọn phương pháp luyện tập thực hành. Đây cũng là một trong những phương pháp dạy học tích cực. Tôi dành nhiều thời gian cho các em được luyện tập thực hành đánh vần, đọc trơn và viết. Đọc nhiều, viết nhiều giúp các em nhớ lâu, nhớ kĩ và dẫn đến sẽ đọc đúng, viết đúng.

Khi vận dụng các phương pháp dạy học tích cực trên trong các tiết học Học vần, tôi thấy học sinh lớp tôi học tập rất say mê, các em thực sự thích thú với học.

Tiết học sôi nổi, kích thích sự tích cực sáng tạo của học sinh. Các em thực sự có nhiều niềm vui trong học tập và mang lại hiệu quả học tập cao.

Bài 5 Ôn tập và kể chuyện

d đ i k
l h ch kh

	a	o	ô	e	ê	i
d	da					
đ						
k						
l						
h						
ch						
kh						

	ư	ơ	ơ	ơ	ơ
la	là				
hồ					

Chợ ở kế bờ đê.
 Chợ có heo, khế, lế.

Bé và chị đi chợ

*Biện pháp 2: Rèn kĩ năng đọc viết các âm

a/ Yêu cầu: Đối với phần đọc, viết âm cần

- Rèn kĩ năng đọc đúng âm, các dấu thanh
- Rèn kĩ năng viết đúng chữ ghi âm, cách đặt dấu thanh
- Rèn viết thành thạo các âm và chữ ghi âm

Yêu cầu mở rộng: Học sinh nhận diện âm và tìm được các tiếng có chứa âm và dấu thanh

b/ Biện pháp:

- Để rèn luyện kĩ năng đọc đúng âm, các dấu thanh giáo viên cần:
 - + Hướng dẫn nhận dạng (Phân tích) chữ ghi âm, dấu ghi thanh
 - + Hướng dẫn học sinh tập pháp âm mới: Giáo viên đọc mẫu- học sinh nghe nhìn, rồi đọc lại



*Biện pháp 3: Rèn kỹ năng đọc vần và chữ ghi vần

a/ Yêu cầu: Khi dạy phần vần là

- Học sinh đọc được vần
- Học sinh viết đúng chữ ghi vần của vần mới học
- Đọc viết thành thạo các vần, chữ ghi vần.
- Yêu cầu mở rộng: Giáo viên có thể tùy trình độ học sinh để đưa ra yêu cầu mở rộng hoặc nâng cao kiến thức cho học sinh khá, Giỏi(Ví dụ: Tìm tiếng có âm vần vừa học. Có thể giáo viên gợi ý qua ĐDDH, ĐD gia đình và một số loại hoa quả.)

b/ Biện pháp:

- Học sinh đọc được âm, vần là dạy được pháp âm hoặc đánh vần mới. Đối với phần vần rèn kỹ năng đọc âm, vần giáo viên cần hướng dẫn học sinh đọc dưới hình thức:

+ Đọc đánh vần: hướng dẫn cho học sinh đọc ghép từng âm với từng âm để tạo thành vần (Đối với học sinh yếu)

+ Đọc thành tiếng học sinh nhắm đánh vần sau đó phát âm vần cần đọc với thời gian nhanh nhất(Đối với học sinh Khá, Giỏi)

+ Dạy âm, vần là trọng tâm nên giáo viên tiến hành dạy âm, vần theo nội dung bài học.

+ Dạy âm, vần mới nên hướng dẫn học sinh nhận diện vần bằng cách ghép âm với âm để tạo thành vần- Học sinh ghép bảng cài rồi đọc CN đồng thanh.

- Đối với các vần khó học sinh thường đọc sai âm cuối do ảnh hưởng tiếng địa phương.

Ví dụ: Vần **an** thành **ang, at** hay **ac, ươc** hay **uot, ...** Để tránh học sinh đọc sai khi đọc giáo viên hướng dẫn phân tích cấu tạo vần (vần gồm có mấy âm ghép lại) như: Vần an gồm có 2 âm : Âm a đứng trước, âm n đứng sau. Vần ang gồm có 2 âm: âm a đứng trước âm ng đứng sau.

Khi đọc: Vần an âm cuối là n nên đọc nhẹ hơn

Vần ang âm cuối là ng nên đọc nặng hơn

Luyện đọc bằng nhiều hình thức CN, Nhóm, Cả lớp đọc nối tiếp , đọc đồng thanh.

- Rèn học sinh đọc đúng vần, chữ ghi vần.

Việc đọc đúng vần giúp học sinh viết đúng chính tả và hiểu được nghĩa của từ nên hướng dẫn luyện viết chữ ghi vần giáo viên cần hướng dẫn cho học sinh về hình dáng, đường nét con chữ, quy trình viết các con chữ nối nhau tạo thành vần.

- Học sinh tập viết chữ ghi vần theo yêu cầu từ thấp đến cao: Tập tô, tập viết bảng con, tập viết vở. Nhìn mẫu- viết đúng, nghe đọc- viết đúng tiến tới viết đẹp, viết nhanh. Tùy theo đặc điểm đối tượng học sinh và thời gian cho phép quy định thời gian và dung lượng chữ viết tại lớp

- Giáo viên viết mẫu hướng dẫn quy trình viết: Điểm bắt đầu là ở đâu? Đưa nét bút như thế nào? Nối các con chữ ra sao? Điểm cuối cùng dừng bút ở đâu? Học sinh viết bảng con vần mới học, rồi viết vào vở

Để dạy phần vần trong từng tiết dạy giáo viên cần lựa chọn phương pháp dạy học phù hợp với nội dung bài : Phương pháp đàm thoại , trực quan, luyện tập thực hành kết hợp với nhiều hình thức phong phú như hoạt động nhóm đôi, bàn tổ, lớp.

Kết hợp cần có thời gian luyện đọc HS tự rèn đọc ở nhà thay đổi hình thức học tập bằng trò chơi thông qua chơi để học.

Ngoài ra giáo viên có thể đưa tranh , vật thật để HS nói tên tranh, vật, rồi nêu vần có trong tiếng vừa nói.

Ví dụ : Đưa quả xoài – HS nói : Tiếng xoài có vần oai.....

* **Tóm lại :** rèn kĩ năng đọc, viết vần ở phần học vần của lớp 1 cũng không kém phần quan trọng . Đọc đúng , viết đúng là chiếc cầu nối để các em ghép các phụ âm đầu với vần để tạo thành tiếng , dạy cho các em hướng tới cái đẹp của ngôn ngữ giúp các em đọc đúng, viết đúng phần vần , góp phần phát triển vốn tiếng việt cho HS , giúp các em tiến bộ hơn trong việc rèn kĩ năng đọc, viết tiếng tiếng việt .

c/ **Ví dụ minh họa :** Bài 3 : ung - ung (trang 124 Tiếng Việt 1 bộ sách Chân trời sáng tạo tập 1)

I / MĐYC :

- Đọc và viết được các chữ ghi vần : ung – ung
- Nhận ra các vần ung – ung trong các tiếng : sung – sùng

Bài 3

ung ung

tùng bùng vui mừng

trống tùng tùng cùng vui chơi

Tết Trung thu, ba dẫn bé ra phố.
Bé mãi mê nhìn những cái đèn lồng
rực rỡ. Ba mua cho bé một cái đèn
lồng sao màu đỏ. *sang lao*

Tết Trung thu có những gì?

khủng long mứt gừng

ung khủng long
ung mứt gừng

124

LIÊN HỆ TẢI MẪU



ZALO: 0833206833



Nội dung: Tải mã skkn ****



Phí tải: 100.000 VNĐ



Chỉ nhận thanh toán qua STK

